

Alma Mater

ГАЗЕТА ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

№ 10 (379)

Жовтень 2020 року

21 жовтня 2020 року

ВІТАЄМО!

14 ЖОВТНЯ
День захисника України
Свято Покрови Пресвятої Богородиці
День Українського козацтва
Річниця створення УПА

У НОМЕРІ ЧИТАЙТЕ:

3 – COVID-19: нові реалії в умовах пандемії

4 – Об'єднавчий форум українських лікарів світу

6 – SmartLion 2020

НЕ ЗУПИНЯТИСЯ НА ДОСЯГНУТОМУ

● Вісті з Вченої ради

30 вересня 2020 року в актовому залі теоретичного корпусу відбулося засідання Вченої ради Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Із доповіддю з нагоди початку нового навчального року на засіданні виступив ректор Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, академік НАМН України, професор **Борис Зіменковський**. У ній було висвітлено підсумки і здобутки вишу за 2019-2020 навчальний рік і визначено основні завдання на 2020-2021 навчальний рік.

Основну увагу доповідач приділив навчально-методичній роботі. Він відзначив, що на 1 січня 2020 року в університеті навчалось 5953 студенти, з яких 41,3 % – за бюджетні кошти, а 58,7 % – за кошти фізичних або юридичних осіб. Річний контингент здобувачів освіти склав 18208 осіб, у тому числі 1327 іноземних громадян з 47 країн світу. Упродовж року відраховано 537 студентів (394 вітчизняних і 143 іноземних), що становить 9 відсотків, і ця цифра відповідає європейським показникам.

Ректор академік **Борис Зіменковський** відзначив, що в умовах форсмажорної ситуації, яка виникла у зв'язку із

необхідністю запобігання поширенню коронавірусної інфекції, з 12 березня 2020 року в університеті було оголошено карантин. Виконання освітніх програм у цей період відбувалося шляхом використання в освітньому процесі технологій дистанційного навчання на платформі MISA. Усі навчальні підрозділи і відділ інформаційних технологій з повною відповідальністю поставились до цього виклику і змогли забезпечити альтернативну взаємодію зі студентами, консультування, поточний контроль знань у віддаленому інтерактивному режимі за допомогою використання інформаційних технологій. Позитивним є введення електронного журналу, що, безперечно, підвищить прозорість і об'єктивність у взаємовідносинах між студентами і викладачами.

У доповіді повідомлялось, що за результатами моніторингу основних рейтингових показників, які проводили різні вітчизняні та міжнародні установи, Львівський національний медичний університет посідає лідерські позиції. Так, у 2020 році за рейтингом наукометричної бази даних Scopus наш університет посів друге місце серед медичних і 12 місце з-поміж 177 закладів вищої освіти України.

(Закінчення на с. 2)

*На початку засідання від імені професорсько-викладацького і студентського колективу та всіх співробітників нашої Alma Mater завідувач кафедри загальної хірургії, професор **Віктор Андрющенко** та декан медичного факультету № 1 **Вікторія Сергієнко** привітали ректора університету, академіка НАМН України, професора **Бориса Зіменковського** з ювілеєм – 80-річчям від дня народження і побажали йому міцного здоров'я, щастя, радості, благополуччя, оптимізму, невичерпної енергії та нових творчих успіхів, підтримки з боку колег і однодумців, задоволення від нових здобутків у професійній діяльності.*

(Закінчення. Початок на с. 1)

НЕ ЗУПИНЯТИСЯ НА ДОСЯГНУТОМУ

У 2020 році в академічному рейтингу закладів вищої освіти України "Топ-200 Україна 2020", проведеному Центром міжнародних проєктів "Євроосвіта", Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького посів друге місце серед медичних вишів і сімнадцяте місце із 200 вищих навчальних закладів України загалом. Відповідно до іншого рейтингу, проведеного Інформаційним ресурсом "Освіта.ua", ЛНМУ імені Данила Галицького посів перше місце у десятці кращих медичних навчальних закладів України. Крім того, наш університет став шостим серед близько 250 вітчизняних закладів вищої освіти та другим у західному регіоні. "Думаю, що це достойна оцінка роботи нашого колективу, на яку він заслужив", – відзначив академік **Борис Зіменковський**.

Крім того, у 2019-2020 роках університет здобув високі нагороди на міжнародних і державних освітянських виставках. Так, нещодавно на Одиннадцятій міжнародній виставці "Сучасні заклади освіти" нашу Alma Mater було удостоєно Гран-Прі "Лідер вищої освіти України", Диплому за активну участь у презентації досягнень із модернізації національної освіти, сертифікату "Якість наукових публікацій".

У доповіді було проаналізовано також й інші напрямки діяльності ЛНМУ імені Данила Галицького у 2019-2020 навчальному році – наукову, лікувально-профілактичну, виховну, фінансово-економічну, господарську. Зокрема, говорячи про зміцнення матеріально-технічної бази університету, проведення капітальних і поточних ремонтів, ректор відзначив плідну і ефективну роботу в цьому напрямку проректора з адміністративно-господарської роботи **Олени Шеваги**.

На завершення свого виступу академік **Борис Зіменковський** зауважив, що сьогодні перед колективом університету стоять важливі завдання – вистояти у цей непростий час світової пандемії, захистити інтереси клінічних кафедр, не зупинятись на досягнутому, втримати ті високі позиції, які були здобуті зусиллями усього колективу.

У своїй доповіді ректор торкнувся й питання доцільності переведення навчального процесу на дистанційну форму у зв'язку із загрозою збільшення кількості інфікованих серед студентів та викладачів. В обговоренні взяли участь: начальник навчального відділу, помічник ректора з якості освіти, доцент **Ірина Солонинко**; завідувач кафедри інфекційних хвороб, відповідальний за лікувально-профілактичну роботу в університеті, професор **Олександр Зінчук**; генеральний директор Львівської обласної клінічної лікарні **Михайло Гичка**. У результаті обговорення Вчена рада одноставно прийняла рішення з 5 жовтня 2020 року запровадити в університеті дистанційне навчання.

Про підсумки наукової діяльності університету у 2019 році та основні напрямки і завдання на 2020 рік доповів проректор з наукової роботи, професор **Андрій Наконечний**.

Під час засідання розглядалось також питання присвоєння вчених звань працівникам університету. На завершення роботи Вчена рада ЛНМУ імені Данила Галицького розглянула низку інформаційних матеріалів.

Відділ комунікації і промоції

Фото Андрія МИКИТЮКА

КОНФЕРЕНЦІЯ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ

● Події

30 вересня 2020 року відбулася конференція трудового колективу Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. З метою дотримання проти-епідеміологічних заходів учасників розмістили в чотирьох залах, забезпечивши трансляцію з актового залу університету із використанням мультимедійних технологій (див. фото).

На конференцію було делеговано 369 представників трудового колективу ЛНМУ імені Данила Галицького, серед них – 40 студентів. На зібранні було розглянуто інформацію про роботу профспілкового комітету університету, яку представив голова профкому, професор **Ігор Держко**.

Делегати конференції обрали членів Вченої ради Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (42 особи). Було внесено зміни до Колективного

договору на 2020 рік, а саме: доповнення до Положення про преміювання працівників вишу та відміна пункту 3.9, оскільки його дію передбачає законодавство. Крім того, обрано комісію з трудових спорів університету у складі 7 осіб.

За інформацією профкому ЛНМУ імені Данила Галицького

● COVID-19: нові реалії в умовах пандемії

ЩОБ ЗАПОБІГТИ ПОШИРЕННЮ ХВОРОБИ

З метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19 серед студентів і співробітників Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, відповідно до рішення Вченої ради університету від 30 вересня 2020 року, ректор ЛНМУ імені Данила Галицького, академік НАМН України, професор **Борис Зіменковський** підписав наказ від 1.10.2020 № 2821-з "Про організацію освітнього процесу із застосуванням дистанційних технологій навчання".

Наказом передбачено низку заходів.

- Деканам медичних № 1 і № 2, стоматологічного, фармацевтичного факультетів та факультету іноземних студентів забезпечити організацію освітнього процесу для студентів перших-шостих курсів за допомогою технологій дистанційного навчання у період з 5 по 31 жовтня 2020 року.

- Проректору з наукової роботи, декану факультету післядипломної освіти організацію підготовки здобувачів освіти в аспірантурі, інтернатурі та слухачів курсів підвищення кваліфікації залишити без змін.

Завідувачам кафедр слід забезпечити: реалізацію програм навчальних дисциплін відповідно до затвердженого розкладу занять з використанням технологій дистанційного навчання та відеоконтенту в системі MISA (згідно з вимогами та інструкціями відділу інформаційних технологій); можливість індивідуальних консультацій офлайн для здобувачів вищої освіти (відповідно до графіка); відпрацювання пропущених занять (у дистанційному режимі).

- Керівнику відділу інформаційних технологій забезпечити технологічний супровід, надійний доступ до Інтернету, необхідне програмне забезпечення.

- Голові штабу з контролю захворюваності на інфекційні хвороби інформувати МОЗ України про епідемічну ситуацію в ЛНМУ імені Данила Галицького.

(Детальніше – на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького: <https://new.meduniv.lviv.ua>)

ВСУПЕРЕЧ ПРОБЛЕМАМ ЙТИ ВПЕРЕД

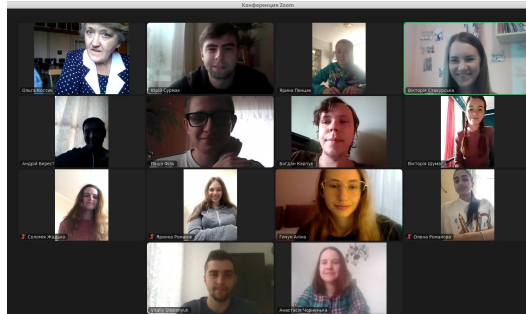
● Дистанційне навчання

3 5 жовтня навчання нашої групи на шостому курсі, як і у минулому весняному семестрі п'ятого курсу, відбувається у дистанційному режимі через епідемію вірусу COVID-19. Це покладає не лише на нас, студентів, але і на наших викладачів особливу відповідальність, зумовлену необхідністю використання сучасних інформаційно-технологічних комунікацій для проведення якісного онлайн навчання та створення відеоконтенту в системі MISA.

Наше дистанційне навчання розпочалося з циклу на кафедрі фізіатрії і пульмонології. Враховуючи те, що в Україні відбувається реформування медицини, наша викладачка – завідувачка кафедри, професор **Ольга Петрівна Костик** ознайомила нас із "Державною стратегією розвитку системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню", прийнятою в листопаді 2019 року, та новим наказом МОЗ України № 530 від лютого 2020 року "Про затвердження стандартів охорони здоров'я при туберкульозі". На занятті ми детально розглянули нові стандарти і критерії якості лікування туберкульозу, децентралізовані моделі лікування хворих із мультирезистентним туберкульозом. Зважаючи на широке розповсюдження туберкульозу з множинною та розширеною медикаментозною стійкістю, ця проблема сьогодні починає набувати масштабів епідемії навіть у економічно розвинених країнах.

В Україні рівень захворюваності на туберкульоз сягає 53,5 хворих на кожні 100 тисяч населення, а частка хіміорезистентного туберкульозу серед хворих із повторними випадками туберкульозу сягає майже 60%. Беручи це до уваги, ми розуміємо, що після закінчення університету в нашій практичній роботі доведеться не раз зустрітися з проблемами, які ми зараз вивчаємо під час циклу фізіатрії і пульмонології.

На практичному занятті ми розглянули і обговорили значну кількість рентгенограм хворих на туберкульоз, визначили схеми їх лікування, пригадали знання, отримані на четвер-

*Практичне заняття зі студентами 14 групи VI курсу медичного факультету № 1 з використанням технологій дистанційного навчання із застосуванням профілю Zoot на платформі MISA проводить завідувачка кафедри фтизіатрії і пульмонології, професор **Ольга Костик***

тому курсі, а також ознайомилися з основними стандартами надання допомоги хворим на туберкульоз та моделями його лікування. Значна частина нашого заняття була присвячена такій актуальній темі, як перебіг запалення легень, викликаного вірусом COVID-19 у пацієнтів, котрі перебувають на лікуванні у "Львівському центрі легеневого здоров'я". Кожну рентгенограму ми обговорили з професором О.П. Костик, яка нам допомогла їх диференціювати з рентгенограмами при іншій легеневій патології.

Усвідомлюючи ті виклики, які сьогодні, в умовах світової пандемії, стоять перед нашою медициною і медичною освітою, ми розуміємо, скільки зусиль докладають наші викладачі для того, щоб дати нам необхідні знання і практичні навички, сформувати нас як майбутніх лікарів. Висловлюємо щирю подяку керівництву університету, передусім ректору – академіку НАМН України, професору **Б.С. Зіменковському**, а також декану нашого факультету – професору **В.О. Сергієнко**, які в умовах епідемії COVID-19 створили нам можливість безпечно та якісно здобувати знання та практичні навички на різних кафедрах університету з використанням технологій дистанційного навчання.

Павло ФІЛЬ,
Вікторія СТАХУРСЬКА,
Соломія ЖАДЬКО,

студенти 14 групи VI курсу медичного факультету № 1

ОБ'ЄДНАВЧИЙ ФОРУМ УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРІВ СВІТУ

● Міжнародна співпраця

1-3 жовтня 2020 року тривав XVIII конгрес Світової федерації українських лікарських товариств (СФУЛТ), серед організаторів якого був і Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. Форум було проведено у віддаленому форматі з різних міст України і світу – Львова, Києва, Одеси, Нью-Йорка, Торонто, Лондона, Барселони та ін. У конгресі взяли участь близько 2 тисяч лікарів з України та українських лікарів з 10 країн світу. Упродовж трьох днів відбулося 2 круглих столи та 12 симпозиумів. Трансляція засідань здійснювалась на сайті журналу "Український медичний часопис".

Під час урочистого відкриття XVIII конгресу СФУЛТ у Львівській опері. На фото (вгорі): голова УЛТ у Львові д-р Олег Дуда, президент СФУЛТ проф. Андрій Базилевич, керівник департаменту охорони здоров'я ЛОДА доц. Орест Чемерис

Урочисте засідання з нагоди відкриття конгресу, що відбулось у дзеркальній залі Львівського національного академічного театру опери та балету імені Соломії Крушельницької, відкрив президент СФУЛТ, професор **Андрій Базилевич**. Він наголосив, що сьогодні перед нашою країною стоять серйозні виклики – війна на східних теренах та пандемія COVID-19, які забирають життя українських захисників і українських медиків. Однак, незважаючи на унікально складні умови, в яких проходить XVIII конгрес СФУЛТ, він може об'єднати у віддаленому форматі лікарів не лише зі Львова, але й з усього світу.

Було вшановано пам'ять загиблих воїнів та лікарів, які поклали своє життя у боротьбі з COVID-19.

У вітальному слові професор **Андрій Базилевич** зазначив, що Перша та Друга світові війни розкидали українців по цілому світу. Сьогодні осередки СФУЛТ діють у США, Канаді, Бразилії, Німеччині, Франції, Словаччині, Польщі, Росії, Австралії, Австрії. Нещодавно створено УЛТ у Швейцарії, а в ряді країн відбувається активний процес організації осередків товариства.

Привітання на адресу учасників форуму висловили Почесний президент СФУЛТ, академік НАМН України, членкореспондент НАН України **Любомир Пиріг**; народний депутат ВР України **Олег Синютка**; віце-президент СФУЛТ д-р **Роксоляна Горбова** (Нью-Йорк); віце-президент СФУЛТ д-р **Олег Мусій**; міністр охорони здоров'я України **Максим Степанов**; міський голова Львова **Андрій Садовий**; керівник департаменту охорони здоров'я Львівської обласної державної адміністрації, доцент **Орест Чемерис**.

Під час урочистостей д-р **Іван Сорока** від імені Українського медичного клубу за вагомий внесок у розвиток охорони здоров'я України, багаторічну гуманітарну, соціальну та просвітницьку діяльність нагородив орденом "Гордість медицини" голову Українського лікарського товариства у Львові д-ра **Олега Дуду** та заступника голови правління ВУЛТ, голову правління Одеської крайової організації товариства д-ра **Миколу Тищука**.

З вітальною промовою із Нью-Йорка звернувся голова УЛТ Північної Америки д-р **Петро Ленчур**. Учасників конгресу привітали також голова УЛТ Великої Британії д-р **Роман Крегг**, голова УЛТ Бразилії д-р **Лавро-Богодар Кучинський**, голова УЛТ Польщі д-р **Петро Стабішевський**, голова УЛТ Німеччини д-р **Андрій Батрух**, голова УЛТ Швейцарії д-р **Оксана Соутер**.

Теплі побажання висловив генеральний директор – художній керівник Львівської опери, заслужений діяч мистецтв України **Василь Вовкун**. Українські етюдні зіграв заслужений діяч культури Польщі **Сергій Григоренко**.

На завершення урочистої частини виступив голова Українського лікарського товариства у Львові д-р **Олег Дуда**. Він наголосив, що за традицією ювілейні конгреси СФУЛТ відбуваються у Львові, адже саме наше місто є колыскою Українського лікарського товариства. "Сьогодні перед вітчизняною медициною стоять величезні виклики, – сказав голова УЛТ у Львові. – Сьомий рік триває війна на сході України, яка забирє життя наших воїнів і наших військових медичних працівників. Ми маємо новий фронт боротьби – це коронавірусна пандемія, яка також забирє життя наших найкращих колег. Переконаний, що у цих непростих умовах нам потрібна дієва лікарська самоврядна організація і прийняття Закону про лікарське самоврядування, який насправді відповідатиме європейським аналогам і дасть позитивний поштовх для лікарської спільноти та пацієнтів".

Після привітань з нагоди відкриття конгресу його роботу було продовжено у пленарному форматі. Із доповідями про діяльність СФУЛТ виступили президент товариства професор **Андрій Базилевич** та віце-президент д-р **Роксоляна Горбова** (США). Президент ВУЛТ д-р **Олег Мусій** висвітлив потребу і перспективи побудови в Україні лікарського самоврядування.

Відтак відбувся науковий симпозиум "Організація охорони здоров'я, громадське здоров'я, медична освіта" під головуванням професора **Олександра Волосовця**. Гостра дискусія виникла при обговоренні питання запровадження лікарського самоврядування, що підтвердило необхідність прийняття відповідного закону. Значне зацікавлення викликав також симпозиум "Медична реабілітація. Мультидисциплінарний підхід". Реабілітологи **Рената Роман**, **Петро Деркач** і **Наталія Калимон** (Торонто, Канада) зупинилися на важливості інтердисциплі-

нарної роботи реабілітаційної команди – лікарів, фізичних терапевтів, психологів та інших спеціалістів. Д-р **Оксана Сайко** з медичного коледжу Вісконсу (США) розповіла про організацію роботи реабілітаційного відділення.

Другий день конгресу розпочався з симпозіуму "Інновації в сучасній сімейній медицині". Його організували завідувачка кафедри сімейної медицини Одеського національного медичного університету, професор **Валентина Величко** та президент Одеської крайової організації ВУЛТ, професор **Володимир Колоденко**.

Окрему увагу заслуговав симпозіум "Сучасна дерматологія", реалізований кафедрою дерматології, венерології ЛНМУ ім. Данила Галицького під керівництвом її завідувачки, професора **Орисі Сизон**. Було проведено також симпозіуми "Стоматологія, щелепно-лицева хірургія" і "Офтальмологія". Особливо треба відзначити круглий стіл "Опіки – світовий досвід", в якому взяли участь доповідачі з США, Великобританії, Єгипту.

Останній день конгресу розпочався з двох наукових симпозіумів. Перший – "Внутрішні хвороби (кардіологія, ендокринологія, пульмонологія, нефрологія, імунологія, реабілітація, клінічна фармакологія)" за головування професора Івано-Франківського національного медичного університету **Нестора Середюка**. У другому інтернет-поточі – "Психіатрія, психотерапія, неврологія, нейрохірургія" під модеруванням доцента кафедри неврології ЛНМУ ім. Данила Галицького **Наталії Боженко** та професора, завідувача відділення судинної та малоінвазивної нейрохірургії і неврології КЛШМД м. Львова **Андрія Нетлюха**.

Дуже цікавий, важливий другий круглий стіл "COVID-19 в Україні та світі" був присвячений світовому та українському досвіду подолання пандемії COVID-19.

Окремий сателітний "Міжнародний нейрорадіологічний симпозіум" відбувся завдяки співпраці з ГО "Друзі радіології в Україні" за ініціативи віце-голови УЛТ Північної Америки,

професора медичного факультету Університету Коннектикуту **Лева Волянського** (Фармінгтон, США). Виступили за лекціями професор, завідувач відділу радіології університетської клініки Барселони, голова комітету з освіти Європейського товариства радіологів **Лаура Олеага** (Laura Oleaga), доцент кафедри радіології та біомедичної інженерії медичного факультету Єльського університету (США) **Аджай Малхотра** (Ajay Malhotra). Лектори доповідали англійською мовою з українськими презентаціями.

Важливим було організаційне засідання конгресу СФУЛТ, під час якого президент СФУЛТ представив ґрунтовний звіт за діяльність у 2016-2020 роках. Проведено вибори керівних органів СФУЛТ – президентом на наступний термін односторонньо обрано професора **Андрія Базилевича**.

Закриття XVIII конгресу СФУЛТ відбулося за участі близько 100 учасників. Д-р Микола Тишук доповів про важливі деталі проведення конгресу, якісний і кількісний склад доповідачів та учасників. Професор Андрій Базилевич підсумував роботу форуму, висловив подяку організаторам, учасникам і партнерам заходу. За інформаційно-технічну підтримку слова вдячності прозвучали на адресу видавництва "Моріон". Завершився конгрес виконанням Гімну України, який учасники заспівали разом.

Зумовлене карантинними заходами проведення конгресу у віддаленому форматі мало свої переваги, адже до участі в ньому вдалося залучити, як ніколи до того, велику кількість зацікавлених медиків: не лише дві тисячі лікарів з України, а й сотні українських лікарів з різних країн. Форум був продуктивним і пізнавальним, об'єднавчим для українських лікарів усього світу. Його здобутки сприятимуть розвитку вітчизняної охорони здоров'я та принесуть користь українському суспільству.

Андрій БАЗИЛЕВИЧ,
президент СФУЛТ, професор кафедри пропедевтики
внутрішньої медицини № 1

ГОТОВНІСТЬ ВІДПОВІДАТИ НА ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ: стоматологія у рамках XVIII конгресу СФУЛТ

Жовтень 2020 року для всієї медичної спільноти України розпочався з визначної події – XVIII конгресу Світової федерації українських лікарських товариств, який цього року проходив у Львові. Не оминули своєю увагою цей міжнародний форум і стоматологи.

Стоматологічний симпозіум, на якому зголосились виступити семеро учасників, проходив, як і всі інші, у вигляді Zoom-конференції через інтернет-мережу. Це – новий і донедавна ще незвичний формат проведення наукових форумів. І хоча онлайн конференції останнім часом поступово входять у наше життя (завдяки новому коронавірусу), такого рівня форум як конгрес СФУЛТ у режимі онлайн був серйозним випробуванням для його організаторів. І слід відзначити, що це випробування вони витримали з честю.

Повертаючись до стоматологічного симпозіуму, на якому я мав честь модерувати, слід сказати, що всі учасники з відповідальністю поставились до своїх виступів. Представлені доповіді та презентації стосувались актуальної тематики, відображали результати власних досліджень. Особливо хочеться відзначити доповіді **Назара Штибеля** від кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, а також **Тараса Глушка** від кафедри хірургічної та ортопедичної стоматології ФПДО ЛНМУ імені Данила Галицького. Доповідачі чітко та

впевнено презентували свої доповіді, які, до того ж, були чудово ілюстровані. Схвальної оцінки заслугове також доповідь представника практичної медицини – лікаря-стоматолога **Олександра Бурія**, який у своєму виступі порушив актуальну тему – особливості реформування стоматологічної галузі у світлі медичної реформи.

Успішне проведення стоматологічної секції засвідчує готовність лікарської та наукової спільноти відповідати на всі виклики сьогодення. І незважаючи на те, що учасникам дещо не вистачало живого особистого спілкування, проте дискусія, яка проходила під час та між виступами – за що особлива подяка завідувачу кафедри хірургічної та ортопедичної стоматології ФПДО, професору **Юрію Вовку** – показала ефективність та дієвість онлайн конференцій. Адже такий формат дозволяє залучати учасників, які можуть знаходитись у різних містах і навіть країнах. Це відкриває великі можливості для проведення наукових форумів із найширшим представництвом учасників. Саме тому за таким форматом – велике майбутнє.

Володимир СИНИЦЯ,
доцент кафедри терапевтичної стоматології,
заступник декана стоматологічного факультету,
член оргкомітету XVIII конгресу СФУЛТ

A MASK

THE #SMARTLION2020 WEARS

ведення конференції, тож уперше вона згуртувала фахівців, опініон-лідерів з різних куточків світу в одному інтегративному середовищі у форматі вебінару.

"SMARTLION 2020" В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ: науково-медичний поступ продовжується по-новому

Активний розвиток сучасних комунікаційних технологій уможливило проведення міжнародних симпозіумів онлайн. Відтак, організатори "SMARTLION 2020": **Валентина Чоп'як** (професор, завідувач кафедри імунології та алергології ЛНМУ імені Данила Галицького, голова Лікарської комісії Наукового товариства імені Шевченка), **Оксана Заячківська** (професор, завідувач кафедри нормальної фізіології ЛНМУ імені Данила Галицького), **Василь Лончина** (професор, Університет Лойола, Чикаго, США; Український католицький університет, Львів, Україна) та команда модераторів симпозіуму (**Олег Даниляк**, **Уляна Підвальна**, **Ярослав Павловський** та **Уляна Телішевська**) за підтримки Львівської міської ради та Львівського конференц-бюро провели симпозіум у гібридному форматі. Члени президії (професор **Оксана Заячківська**, професор **Андрій Базилевич**, професор **Ростислав Стойка**) виступали в офлайн студії, розташованій у Молодіжному центрі міста Львова "MoloDvizh Center", і перебували на зв'язку з лекторами онлайн за допомогою платформи "ZOOM". Трансляція вебінару відбувалася на сторінці журналу "Праці наукового товариства імені Шевченка. Медичні науки" у мережі Facebook у вільному для усіх користувачів доступі. До по-

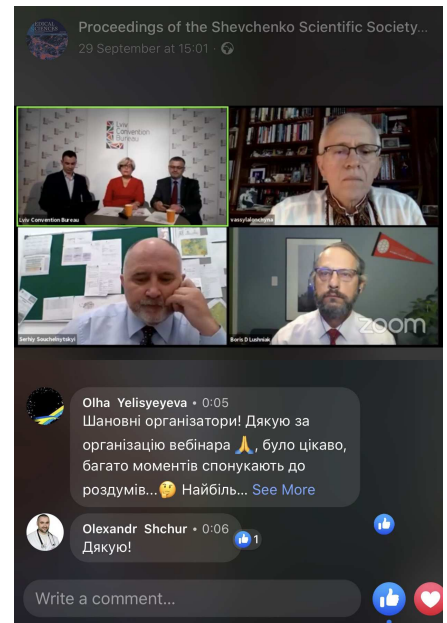
чатку симпозіуму було зареєстровано понад 400 учасників з більшості міст України, а також Німеччини, Польщі, країн Африки. Відеотрансляцію, яка доступна для перегляду у записі на сторінці www.facebook.com/mspsss, переглянуло вже більше 1700 осіб.

Перший спікер професор **Борис Лушняк** (декан Школи громадського здоров'я, Університет Меріленду, США; контр-адмірал Служби охорони здоров'я США), опираючись на власний багаторічний досвід управління сферою біобезпеки США, проаналізував глобальні виклики та наслідки поширення SARS-CoV-2 у порівнянні з іншими епідеміями, які переживало людство.

Наступним слово взяв професор **Сергій Сушельницький** (проректор Медичного інституту та керівник лабораторного центру, Університет Катару). Він представив глядачам результати власних молекулярно-генетичних досліджень, які дають відповіді на питання: які патологічні процеси на молекулярному рівні визначають агресію коронавірусу? які генетичні ноди вірусу є ідентичними з такими у клітинах при пухлинних процесах? як ці всі наукові відкриття можуть допомогти у подоланні пандемії та виготовленні вакцини?

Лікар **Андрій Черкас** (к.мед.н., директор відділу клінічних досліджень у сфері серцево-судинних захворювань

● Міжнародна співпраця

та цукрового діабету компанії "Sanofi", Франкфурт-на-Майні, Німеччина) розповів про небезпечну коморбідність цукрового діабету у пацієнтів з верифікованим COVID-19, пояснив патофізіологічні механізми взаємовпливу цукрового діабету на перебіг коронавірусної хвороби і навпаки, з чого випливають особливості фармакотерапії таких груп пацієнтів.

Не минули організатори симпозіуму і ролі IT-технологій у боротьбі з пандемією. Так, **Оксана Соутер** (к.б.н., головний виконавчий директор компанії "Swiss Organic Solutions", Швейцарія) поділилася досвідом розробки та застосування цифрових технологій і віджетів "Swiss Covid app" для відстеження та локалізації пацієнтів із коронавірусною хворобою. Швейцарія – одна з перших країн у світі, де такий підхід дозволив ефективно вести боротьбу з пандемією. Однак, доступ системи до персональних даних зумовив низку правових та етичних проблем, для розв'язання яких необхідна підготовка в умовах діджиталізації.

Темою виступу професора **Армена Гаспаряна** (експерт SCOPUS, член Всесвітньої асоціації медичних наукових редакторів, Університет Бірмінгема, Великобританія) стала інфодемія, яка як наслідок пандемії бурхливо розвинулася, індукує паніку в соціумі та створює інформаційний хаос. Експерт підкреслив роль наукометрії і щодо COVID-19; навів приклади публікацій, де відтворено принципи доказової медицини, а також класичні приклади фейків і дезінформації; дав поради, як їх виявляти.

Організатори і модератори конференції в офлайн студії.

На фото:

Андрій Павлів, Олег Даниляк, проф. Оксана Заячківська, проф. Андрій Базилевич, Ярослав Павловський

Безумовно, пандемія COVID-19 вплинула і на систему освіти, зокрема на навчання студентів-медиків. Аналіз особливостей нової парадигми медичної освіти в епоху глобалізації з онлайн-викликами дистанційного навчання проаналізував професор **Василь Лончина**.

Цікавою частиною вебінару стала інтерактивна дискусія. Учасники ставили свої запитання до спікерів у коментарях до відеотрансляції у мережі Facebook українською або англійською мовами. **Олег Даниляк** оперативно від-

слідковував наявні запитання та зачитував їх спікерам з офлайн студії Молодіжного центру міста Львова у прямому ефірі.

Реалії сьогодення створили значні обмеження й унеможливили проведення симпозиуму у звичному форматі, однак креативність та ентузіазм організаторів дозволили продовжити науково-медичний поступ "SMARTLION" поновому. На завершення прямого ефіру професор **Оксана Заячківська** подякувала усім доповідачам, учасникам,

партнерам заходу та членам оргкомітету за особистий внесок у проведення наукового форуму цьогоріч та висловила сподівання, що людський розум та гуманність допоможуть спільно подолати пандемію COVID-19.

Олег ДАНИЛЯК, лікар-інтерн нейрохірургічного відділення КНП "КЛШМД м. Львова", староста лікарів-інтернів кафедри нейрохірургії НМАПО імені П.Л. Шупика

3 НАГОДИ ПРОФЕСІЙНОГО СВЯТА ОСВІТЯН

● Вітаємо!

2 жовтня 2020 року, напередодні професійного свята освітян, у львівському Будинку вчених відбулися урочисті збори, присвячені Дню працівників освіти. Почесними грамотами та преміями було відзначено кращих освітян Львівщини. За багаторічну сумлінну працю, професіоналізм та з нагоди Дня працівника освіти Подяку від департаменту освіти та науки Львівської ОДА отримала завідувачка кафедри українознавства Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доцент **Тетяна Єщенко**.

Тетяна Анатоліївна – відома постать не лише на Львівщині, а й в Україні загалом, яка своєю небайдужістю, патріотизмом й активною громадянською позицією сприяє утвердженню національної ідеї в системі вищої освіти. Вона неодноразово була керівником студентів-переможців всеукраїнських мовно-літературних конкурсів, організатором міжнародних наукових конференцій, натхненником і учасником освітньо-виховних та національно-патріотичних заходів, гідно репрезентуючи кафедру та університет. Вітаємо нашу шановну колегу із заслуженою нагородою і зичимо їй подальших успіхів!

За інформацією прес-служби ЛОДА та кафедри українознавства

“УКРАЇНЬСЬКА НАУКОВА СТОМАТОЛОГІЧНА ШКОЛА”

● Нові видання

Нещодавно вийшла у світ книга "Українська наукова стоматологічна школа: історичні нариси" (за редакцією І.П. Мазур, О.В. Павленка, І.Л. Скрипник; видавництво "Поліум", м. Кропивницький). Це видання, присвячене 100-річчю виникнення та розвитку української вищої стоматологічної освіти, є першим в Україні ювілейним виданням такого спрямування.

У книзі в хронологічному порядку представлено основні етапи становлення та розвитку університетської медичної, стоматологічної освіти та науки. Під егідою Асоціації стоматологів України авторським колективом, що складався з 38 авторів – представників закладів вищої освіти з усієї України, проаналізовано основні складові української наукової стоматологічної школи – освіта, фундаментальні наукові дослідження, система надання стоматологічної допомоги та об'єднана діяльність громадських професійних організацій.

Матеріали, представлені у книзі вперше, знайомлять читачів з історичними аспектами розвитку основних напрямків стоматології всіх куточків України, зокрема й однієї з найстаріших шкіл – львівської університетської стоматологічної школи. Результати багаторічних старань не одного покоління львівських учених, скеровані на пошук, опрацювання та аналіз архівних і бібліотечних матеріалів, видані для ознайомлення науковців, спеціалістів та широкого загалу читачів.

До складу авторського колективу увійшли і представники ЛНМУ імені Данила Галицького – професори В.Ф. Макєєв, Н.І. Смоляр, В.М. Зубачик, доцент В.С. Гриновець. Львівська університетська стоматологічна школа представлена у книзі трьома статтями. Це – біографічні дані випускників, курсантів чи працівників ЛНМУ ім. Данила Галицького, які очолюють

(чи раніше очолювали) кафедри стоматології у вишах України; з'їзди стоматологів 1989 та 2016 років; спогади про завідувачів кафедр і відомих вчених; розповідь про єдиний в Україні Музей стоматології ЛНМУ ім. Данила Галицького тощо.

Викладена в книзі інформація демонструє непростий шлях становлення львівської стоматологічної школи, а також вказує на ті інформаційні прогалини, які ще потребують дослідження. Глибокому осмисленню матеріалу, викладеного у книзі, сприяють висока якість оформлення видання, чіткість і хронологічність висвітлення інформації. За добру організацію у виданні згаданої книги завдячуємо Асоціації стоматологів України, передусім її голові – професору І.П. Мазур. Усьому авторському колективу бажаємо творчої наснаги у створенні нових подібних видань, покликаних формувати позитивний імідж української медицини.

В.Ф. МАКЄЄВ, професор
В.С. ГРИНОВЕЦЬ, доцент

МАНДРІВКА В ІСТОРІЮ ЛЬВОВА

Ми, львів'яни, живемо у місті, насиченому історією, і часто не помічаємо скарбів, повз які проходимо мало не щодня. Особливий інтерес до історичних пам'яток Львова традиційно виявляють слухачі факультету післядипломної освіти, які приїжджають з інших регіонів України. Саме для таких лікарів, які проходили навчання на кафедрі гігієни та профілактичної токсикології ФПДО, було організовано екскурсію історичною частиною Львова. Звісно, пандемія коронавірусу внесла корективи у проведення цього заходу, який відбувся без відвідування інтер'єрів та з дотриманням відповідної дистанції між екскурсантами.

● Зустрічі з прекрасним

Наша подорож символічно розпочалася біля пам'ятника засновнику міста – королю Данилу Галицькому, чие ім'я носить Львівський медичний університет. Після невеличкого екскурсу в історію Львова ми вирушили до греко-католицької церкви святого апостола Андрія Первозваного. Ще в середині XV століття на цьому місці стояв дерев'яний храм із невеличкою каплицею святого Андрія католицького ордену бернардинців. Сам храм свого часу знаходився за межами міських мурів, тому міська влада дозволила збудувати кам'яний костел лише після звення укріплень з бійницями і баштою, які увійшли до міської системи оборони.

Пройшовши вулицями Сербською та Староєврейською, ми підійшли до музею зброї "Арсенал" – пам'ятки ренесансної оборонної архітектури XVI ст. Товсті стіни з численними бійницями, вежі Токарів і Канатників з півночі та Шевців з півдня, бастея перед будівлею робили арсенал майже неприступним вузлом оборони. У XVIII ст. його використовували як в'язницю. Сьогодні у цьому музеї зберігається унікальна колекція зброї.

Наступною архітектурною пам'яткою, яку ми відвідали, став знаменитий ансамбль Успенської церкви – центр українського духовного життя впродовж усієї середньовічної історії Львова, чудовий зразок епохи Ренесансу. Він складається із самої церкви, вежі Корнякта і каплиці Трьох Святителів. Авторами проекту були відомі архітектори Павло Римлянин, Войцех Капінос та Амврозій Прихильний.

Ще одним архітектурним шедевром на нашому шляху був Домініканський собор (Храм Пресвятої Євхаристії) – один із найкращих зразків архітектури бароко, занесений до всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. До наших днів зберігся напис

латиною на фронтоні собору: "SOLI DEO HONOR ET GLORIA" – "Єдиному Богу честь і слава".

Спустившись вулицею Ставропігійською, ми зупинилися біля найстарішої з існуючих аптек Львова "Під чорним орлом". Аптека не лише є діючим фармацевтичним закладом, але ще й музеєм, де зберігається понад десять тисяч експонатів, більшість з яких – старовинний аптечний і лабораторний посуд.

Потрапивши в саме серце Львова – на площу Ринок, наші екскурсанти ознайомилися з історією Ратуші та самої площі. Львівську площу Ринок вирізняють дві особливості: перша – від площі відходить вісім вулиць (бо переважно від середньовічних площ, схожих до ринку, відходили лише дві – чотири вулиці); друга – середньовічні кам'яниці, розташовані з півночі та сходу, що утворювали ще три додаткові вулиці.

І, звісно, ми не могли оминати увагою Латинський кафедральний собор і "Чорну перлину" Львова – каплицю Боїмів. Фасад каплиці від площі Катедральної суцільно вкритий різьбленням по каменю, яке зображає історію життя Христа. Саму каплицю увінчує статуя Ісуса, який сидить під хрестом та споглядає на перехожих, які метушаться у своїх щоденних проблемах...

За кількогодинну мандрівку вуличками середньовічного Львова наші екскурсанти пережили таку гаму емоцій та вражень, які важко передати словами. Мабуть, усім нам треба частіше звертати свій погляд та увагу на красу, що нас оточує.

Володимир ЛАБОЙКО,
асистент кафедри гігієни та профілактичної токсикології ФПДО, відповідальний за гуманітарну освіту і виховання

- Редакція залишає за собою право на скорочення і редагування тексту та відмову в публікації
- Відповідальність за достовірність інформації несе автор
- Публікації можуть містити думки, що не збігаються з позицією редакції
- При використанні надрукованих у газеті матеріалів посилання на джерело обов'язкове

Наклад 700

Замовлення № 1020

Підписано до друку 16.10 2020 р.

Газету віддруковано у друкарні ЛНМУ імені Данила Галицького

ALMA
 MATER

Газета Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

Ресстраційне свідоцтво КВ № 932

Передплатний індекс – 08900

Засновник і видавець:

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького (ректор – д.фарм.н., проф., акад. НАМН України **Б.С. Зіменковський**)

Головний редактор – професор **Анатолій МАГЛЮВАНІЙ**

Літературний редактор – **Алла СІНИЦЯ**

Технічний редактор – **Михайло ЯРЕМЧИШИН**

Адреса редакції:

79010 м. Львів, вул. Шімзерів, 3а, теоретичний корпус

ЛНМУ ім. Данила Галицького

Тел./факс: (032) 275 58 75

E mail: almater@ukr.net